

Universitätsbibliothek Wuppertal

Renati Des-Cartes Principia Philosophiae

Descartes, René

Amstelodami, 1664

Secunda pars

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1384](#)

ARTICULORUM.

- rum sese uniuert in glande qua est in
medio cerebri. 15
36. Exemplum modi quo Passiones excitantur
in Anima. ibid.
37. Quomodo appareat eas omnes effici à quo-
dam motu spirituum. 16
38. Exemplum motuum corporis qui comitan-
tur Passiones, & ab anima non pen-
dunt. ibid.
39. Quomodo eadem causa possit excitatire di-
versas Passiones in variis hominibus. ib.
40. Quis sit pricipius effectus Passionum.
ibid.
41. Quis sit potentia anima respectu corporis.
ibid.
42. Quomodo reperiamus in memoria ea quo-
rum reminisci volumus. 18
43. Quomodo anima possit imaginari, atten-
dere, & movere corpus. ibid.
44. Vnamquamque voluntatem naturaliter
junctam esse uidam motui glandis, sed
vel industria vel habitu eam alii posse
jungi. ibid.
45. Qua sit anima potestas respectu Passionum
suarum. 19
46. Quid impedit quominus anima possit o-
mnino de suis Passionibus statuere.
ibid.
47. In quo consistant conflictus quos vulgo i-
magineantur inter partem inferiorem &
superiorem animæ. 20
48. In quo cognoscatur robur vel imbecillitas
animarum; & quodnam infirmiorum
sit vitium. 21
49. Animæ vim sufficere absque cognitione
veritatis. ibid.
50. Nullam tam imbecille esse animam, qua
non possit cum bene dirigitur acquirere
potestatem absolutam in suas passiones.
22

SECUND A PAR S.

De numero & ordine Passionum, & explicatio sex Primitivarum.

ARTICULUS

51. **Q**uoniam sint prima Passionum causa. 23
52. Quinam sit earum usus & quomodo enu-
merari possint. ibid.
- Ordo & enumeratio Passionum.
53. Admiratio. 24
54. Existimatio & Contemptus, Generofitas
aut Superbia, & Humilitas aut Abje-
ctio. ibid.
55. Veneratio & Despectus. ibid.
56. Amor & Odium. ibid.
57. Cupiditas. 25
58. Spes, Metus, Zelotypia, Securitas, & De-
speratio. ibid.
59. Animi fluctuatio, Animositas, Audacia,
Æmulatio, Pusillanimitas, & Con-
fervatio. ibid.
60. Synteresis. ibid.
61. Gaudium & Tristitia. 26
62. Irrisio, Invidia, Commiseratio. ibid.
63. Acquiescentia in se ipso, & Penitentia.
ibid.
64. Favor & Gratitudo. ibid.
65. Indignatio & Ira. ibid.
66. Gloria & Pudor. 27
67. Fastidium, Desiderium, & Hilaritas.
ibid.
68. Cur hac enumeratio Passionum differat ab
ea que vulgo recepta est. ibid.
69. Non dari nisi sex Primitivas Passiones.
ibid.
- De Admiratione.
70. Ejus Definitio & causa. 28
71. Nullam mutationem accidere in corde vel
in sanguine in hac Passione. ibid.
72. In quo consistat vis Admiracionis. ibid.
73. Quid sit stupor. 29
74. Cui usui inserviant omnes Passiones & cui
noceant. ibid.
75. Ad quid specialiter inserviat Admiratio.
ibid.
76. In quo illa nocere possit. Et quomodo ejus
defectus possit suppleri, & corrigi excessus.
30

I N D E X

77. Quod nec stupidiores, nec doctiores in Admirationem magis ferantur. ibid.
 78. Ejus excessum posse abire in Habitum, ubi ejus correctio negligitur. 31
 79. Definitiones Amoris & Odii. ibid.
 80. Quid sit se jungere vel separare voluntate. ibid.
 81. De distinctione solita fieri inter Amorem Concupiscentia & Benevolentia. 32
 82. Quomodo Passiones valde differentes convenient in eo quod Amoris participes sunt. ibid.
 83. De differentia qua est inter simplicem Benevolentiam, Amicitiam, & Devotionem. 33
 84. Non tot esse Odii species quot Amoris. ibid.
 85. De Complacentia & Horrore. 34
 86. Definitio Cupiditatis. ibid.
 87. Cupiditatem esse Passionem qua non habet contrarium. ibid.
 88. Qua sint ejus diverse species. 35
 89. Qualis sit cupiditas qua ex Horrore nascitur. ibid.
 90. Qualis sit illa qua nascitur ex Complacentia. ibid.
 91. Definitio Latitia. 36
 92. Definitio Tristitia. 37
 93. Qua sint causa harum Passionum. ibid.
 94. Quomodo hi Affectiones excitentur a bonis & malis qua nil nisi corpus spectant; & in quo consistat Titillatio & Dolor. ibid.
 95. Quomodo etiam possint excitari a bonis & malis qua anima non observat, etiam si ad ipsam pertineant; ut voluptas qua oritur ex eo quod quis se in periculum conjecerit, aut mali preteriti meminavit. 38
 96. Quinam sint motus sanguinis & spirituum qui producunt quinque precedentes Passiones. ibid.
 97. Principia experimenta qua inserviant his motibus cognoscendis in Amore. 39
 98. In Odio. ibid.
 99. In Latitia. ibid.
 100. In Tristitia. ibid.
 101. In Cupiditate. 40
 102. Motus sanguinis & spirituum in Amore. ibid.
 103. In Odio. ibid.
 104. In Latitia. 41
 105. In Tristitia. ibid.
 106. In Cupiditate. ibid.
 107. Qua sit causa horum motuum in Amore. ibid.
 108. In Odio. 42
 109. In Latitia. 43
 110. In Tristitia. ibid.
 111. In Cupiditate. ibid.
 112. Qua sint signa externa harum Passionum. 44
 113. De actionibus oculorum & vultus. ibid.
 114. De mutationibus coloris. ibid.
 115. Quomodo Latitia inducat ruborem. 45
 116. Quomodo Tristitia pallescere faciat. ibid.
 117. Quomodo tristes saperubeant. ibid.
 118. De Tremoribus. 46
 119. De Languore. ibid.
 120. Quomodo producatur ab Amore & Cupiditate. ibid.
 121. Eum posse etiam profici sci ab aliis Passionibus. 47
 122. De Lipothymia. ibid.
 123. Cur Deliquium animi ex Tristitia non sequatur. 48
 124. De Riso. ibid.
 125. Cur non comitetur maximas Latitias. ibid.
 126. Qua sint ejus praeципua causa. ibid.
 127. Qua sit illius causa in Indignatione. 49
 128. De origine Lachrymarum. 50
 129. Quomodo Vapores in aquam mutentur. ibid.
 130. Quomodo id quod oculo dolorem adferat eum ad lachrymandum excite. ibid.
 131. Quomodo pra Tristitia lachrymemur. 51
 132. De Gemitibus qui comitantur lachrymas. ibid.
 133. Cur Infantes & senes facile lachrymentur. ibid.
 134. Cur aliqui Infantes potius paleant quam lachrymentur. 52
 135. De Susspiriis. ibid.
 136. Vnde veniant effectus Passionum qua quibusdam hominibus peculiares sunt. 53
 137. De Vnu quinque Passionum hic explicaturum, prout ad corpus referuntur. ibid.
138. De

ARTICULORUM.

138. De eorum defectibus, & mediis quibus corrigantur.	54	143. De iisdem Affectibus quatenus referuntur ad Cupiditatem.	ibid.
139. De usu earundem Passionum quatenus perirent ad animam; & primo de Amore.	ibid.	144. De Cupiditatibus quarum eventus non nisi à nobis pendet.	ibid.
140. De Odio.	55	145. De iis qua non nisi ab aliis causis pendent: Et quid sit Fortuna.	57
141. De Cupiditate, Latitia, & Tristitia.	ibid.	146. De iis qua à nobis & ab aliis pendent.	58
142. De Latitia & Amore comparatis cum Tristitia & Odio.	56	147. De Commotionibus internis Animæ.	ibid.
		148. Exercitium virtutis sumnum esse remedium contra Passiones.	59

TERTIA PARTS.

De Passionibus Particularibus.

ARTICULUS

149. DE Existimatione & Despectu.	60	169. In quo vitiosa sit.	ibid.
150. Has duas Passiones nil nisi species Admiratio- nis esse.	ibid.	170. De Animi fluctuatione.	68
151. Etiam posse quem se ipsum existimare vel despicer.	61	171. De Animositate & Audacia.	ibid.
152. Propter quam causam nos estimare possimus.	ibid.	172. De Emulatione.	69
153. In quo consistat Generositas.	ibid.	173. Quomodo Audacia à Spe pendeat.	ibid.
154. Eam impedire ne contemnantur alii.	ibid.	174. De Pusillanimitate, & Consternatione.	ibid.
155. In quo consistat Humilitas honesta.	62	175. De Vt̄ Pusillanimitatis.	70
156. Quia sint proprietates Generositatis, & quonodo medeatur exorbitationibus omnium Passionum.	ibid.	176. De Vt̄ Consernationis.	ibid.
157. De Superbia.	63	177. De Morsu Conscientia.	ibid.
158. Effectus ejus contrarios esse effectibus Generositatis.	ibid.	178. De Irritione.	71
159. De Humilitate vitiosa.	ibid.	179. Cur Imperfictissimi quique soleant maxi- mi Irridores esse.	ibid.
160. Qualis sit motus spirituum in his Passionibus.	64	180. De Vt̄ loti.	ibid.
161. Quomodo Generositas acquiri possit.	65	181. De Vt̄ Risus in joco.	ibid.
162. De Veneratione.	ibid.	182. De Invidia.	72
163. De Dignatione.	66	183. Quomodo Iusta vel Injusta esse possit.	ibid.
164. De Vt̄ harum duarum Passionum.	ibid.	184. Unde si ut Invidi plerumque sint colore trivido.	ibid.
165. De Spe & Metu.	ibid.	185. De Commiseratione.	73
166. De Securitate & Desperatione.	67	186. Qui sint maximè Misericordes.	ibid.
167. De Zelotypia.	ibid.	187. Quomodo Generosiores hoc Affectu tan- gantur.	ibid.
168. In quo hæc Passio honesta esse possit.	ibid.	188. Quinam Misericordia non tangantur.	74
		189. Cur hæc Passio ad lacrymandum excitet.	ibid.
		190. De Satisfactione sive Acquiescentia in se ipso.	ibid.
		191. De Penitentia.	75
		192. De Favore.	ibid.
		193. De	ibid.